

astra

5 1975

Kvinna i Indien
Är kvinnosaken på reträtt?
Det mänskliga hos Jeppe.
Thailand – på sidan om allfarvägen.

Utflyktsmålet:

Wredeby Gård

I serien Utflyktsmålet presenteras Wredeby Gård av Birgitta Åmossa med bilder av Rainer Saxén. I nästa nr. berättar vi om Bagarstugan i Liljendal.

Astras läsare är välkomna med egna förslag!

Wredeby Gård

I serien *Utflyktsmålet* presenteras Wredeby Gård av Birgitta Åmossa med bilder av Rainer Saxén. I nästa nr. berättar vi om Bagarstugan i Liljendal.

Astras läsare är välkomna med egna förslag!

En gammal herrgård bjuder på romantik från en gången tid. Detta upplever man som gäst på hotell Wredeby i Anjalankoski köping. Wredeby Gård blev hotell sommaren 1969. Gästrummen är mycket lugna och vart och ett av dem bär sin individuella prägel – av gångna sekel med herrgårdsmöbler. En del möbler har tillhört familjen Wrede, de äldsta är trehundrafemtio år gamla. En annan del av möblerna härstammar från fru Wredes släkt, också de gamla herrgårdsmöbler. Det förekommer sammanlagt elva gästrum, av dem fyra två personers rum.

Hotell Wredeby är ett hotell av första klass. Det är beläget ca 140 kilometer österut från Helsingfors. Man tar sig dit antingen genom Kouvola eller Kotka.

– Det finns gäster som frågar efter dans, swimmingpool o.s.v. säger friherrinnan Margareta Wrede.

Hon informerar om att detta är en gammal herrgård, som naturligtvis är belägen ute på landet, där man kan promenera i den lugna omgivningen eller i skogen. Man kan simma i sjön som ligger ett hundratal meter från huset. Det är ett ställe, där man stressar av, njuter av naturen och erfar lugn och frid. En uppbygglig tillvaro för en nutidsmänniska.

– Wredeby är ett familjeföretag. Vi önskar hålla det som ett hem, säger friherre Fabian Wrede.

– Vi har ingen städhjälp och vi står själva för all service på hotellet, berättar fru Wrede. Restaurangen är uthyrd och i den basar restauratör Seppo Koivusilta.

– Våra barn, Ann 20 år, Rabbe-Holger, 15 år, deltar aktivt i arbetet i familjeföretaget den tid de inte är upptagna av studier och skolgång.

– I husets bottenvåning finns en vinkällare. Slutna sällskap, som är gäster hos oss kan reservera den för eget bruk, berättar fru Wrede.

– Med jämna mellanrum firar unga par sin bröllopsnatt härute. Ryktet sprider sig. På den senaste

Friherre Fabian Wrede med dotter Ann diskuterar husets historia. I bakgrunden skimtar Reginabiblioteket, som var det första lånebiblioteket i Norden.

Wredeby Gård är nu hotell. Bakom den ståtliga byggnaden syns havet. Det är skönt att sitta inne i hotellet och låta blicken smeka havet och de gröna omgivningarna. Som omväxling kan man ta en simtur eller en skidtur på vintern.

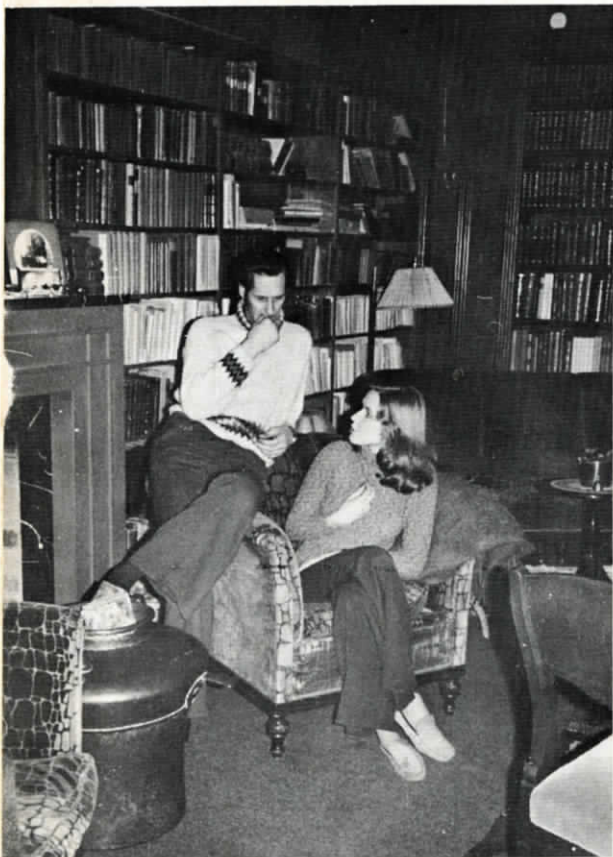
tiden har brudparen blivit allt flere. Vi har också upplevt flera guldröjlop. Mången kommer hit för att vila upp sig efter en längre sjukperiod. Vi tar gärna emot konvalescenter, säger fru Wrede.

Många ungdomar har semestrat här, både utlänningar och landets egna medborgare. Alla har uppfört sig väldigt hyfsat och tagit hänsyn till att vi tar emot dem i vårt eget hem. De som deltar i konferenser och kongresser påstår att de kan jobba ostört och koncentrerat här ute på landet.

– Det blir alltmera populärt med skidsemestrar. Vi inkvarterar därför många familjer över helgerna, säger friherre Fabian Wrede. När RUK i Fredrikshamn avslutar sina reservövningar med bal är Wredeby fullbelagt flera månader på förhand.

Något om byns och gårdens historia

Här ute i lugnet skrev R.A. Wrede Finlands rätts- och samhällsordning tillsammans med K.J. Ståhlberg och Anton Kotonen. Denne Wrede var min farfar. Som domare och hovrättsråd skötte han dessutom gården. – På Wredeby föddes det första lånebiblioteket i hela Norden. Det kallas Reginabiblioteket och dess födelseår är 1724. Det innehöll mest religiös litteratur till en början. I dess spår följde snart Reginaskolan, som var en av de första folkskolorna i landet. På

Syskonen Ann och Rabbe-Holger i receptionen överlägger om hur de skall organisera dagens jobb. Du går med morgonbrickan till nian och sexan. Sen delar vi på resten senare...

Anjala museum finner man ett klassrum från Reginaskolans tid. Reginastiftelsen finansierade verksamheten i skola och bibliotek. Stiftelsen lever kvar. Enligt stadgarna skall Rabbe Gottlieb Wredes arvingar, en präst och en betrodd bonde från trakten höra till Reginastiftelsen, berättar Fabian Wrede.

Den som vistas på hotell Wredeby bjuds på kultur av gammalt datum i den omgivande bygden.

Anjala Gård har inköpts av kommunen och blivit museum. Dess historiska anor sträcker sig ända till början av 1600-talet. Här slöts och undertecknades Anjalaförbundet. Kung Gustaf III besökte Gården när vårt lands historia var sammanflätad med Sveriges.

Muséet rymmer en historiskt vittomfattande kollektion av föremål. Ett av muséets rum har inretts med Matilda Wredes möbler och saker. Matilda Wrede, fångar-

nas vän, ägnade en stor del av sitt liv åt de sämre lottade och i synnerhet åt fångarna på Kakola. De dåvarande fångarna har rest ett minnesmärke på hennes grav, trots att fröken Wrede själv endast önskade en anspråkslös sten.

Herrgårdens huvudbyggnad restes på den plats den står nu för ca trettio år sedan. Släkten Wrede har dock bott på den här platsen i över hundrafemtio år. Miljön på Wredeby präglas av svunna sekel. Den kompletteras av en familjär atmosfär med djupgående individualitet. Som gäst på Wredeby Gård erfor jag en själsläkande effekt, trivdes och förnyades.

Text och foto: M-B Höglund

Mängder av trasmattor

- Vi väntade oss tjugo bidrag. Men vi fick ett hundranittio!

Orsak att vara lycklig har Ellen Björk, konsulent vid Österbottens svenska hemslöjdsförening. Hemslöjdsföreningen ordnade under påsken en utställning av trasmattor i Vasa konsthall. Avsikten med utställningen var att ta reda på om folk väver trasmattor mera och varifrån de i så fall tar motiven. Att folk väver, det fick hemslöjdsföreningen minsann veta genom antalet inkomna bidrag. Att folk intresserar sig för trasmattor, det framkom av antalet besökare i Vasa konsthall.

Ellen Björk är den drivande kraften både bakom utställningen och inom hemslöjdsföreningen.

- Det fanns inte plats i konsthallen att ställa ut fler än åttiosex av de 193 bidragen, berättar hon. Sammanlagt är det 120 trasmattvävare i Österbotten, södra Finland och på Åland som har skickat in sina bidrag. Mönstren visar upp stora variationer, där finns både de gamla traditionella mönstren och modernt nyskapande med.

Det är första gången hemslöjdsföreningen har ställt till en tematutställning av det här slaget. Men mera blir det. Till hösten skall man sätta igång igen.

Temat för nästa samlade utställning, det tänker jag inte avslöja förrän till hösten, säger Ellen Björk på Österbottens svenska hemslöjdsförening.

- Temat har jag klart, säger Ellen Björk. Men vad det är tänker jag inte avslöja före hösten!

Österbottens svenska hemslöjdsförening dras med ett svårt problem. Man har ingen egen lokal överhuvudtaget. Ellen Björk har allt hemma hos sig. Hon revar i källaren och har kontoret i köket! Hemslöjdsföreningen söker med ljus och lykta efter en egen lokal. När man hittar ett lämpligt utrymme är det meningen att man skall inrätta både vävstuga och rådgivningscentral för allmänheten. Där skall intresserade kunna få hjälp med mönster och revningar.

Helst skall den tilltänkta lokalen kunna fungera som utställningslokal också. Som det nu är har hemslöjdsföreningen bara sin försäljningslokal Loftet i Gamla Vasa och den kan dessutom bara hållas öppen sommartid.

Utställningsbesökarna fick också rösta fram den vackraste trasmattan. Resultatet av tävlingen förkunnades i medlet av april. Det blev fru Märtha Zilliacus från Åbo som kunde ta åt sig äran för utställningens vackraste matta. Andra och tredje priset tillföll fru Helga Waxlax, Malax, respektive Göta Dahl, Övermalax.